

Detektory na únik CO výrazně snižují nebezpečí otravy

Praha (30. května 2016) - **Otrava oxidem uhelnatým (CO) je významným zdravotním problémem v mnoha vyspělých zemích světa a zaujímá první místo mezi otravami v Evropě. Za běžných okolností plynový spotřebič v domácnostech nepředstavuje žádné nebezpečí, neboť naprostá většina intoxikací není způsobena zemním plynem jako palivem, ale zanedbaným servisem spotřebičů nebo spalinových cest a nedodržíváním servisních period podle návodu výrobce spotřebiče. Podle předpovědí meteorologů nás navíc čeká další tropické léto a při extrémních teplotách se může zanedbaný servis právě projevit. V horkém létě stoupá riziko až desetinásobně. Levným a jednoduchým řešením, které výrazně snižuje nebezpečí otravy, je zakoupení detektoru na únik CO.**

Otravy CO představují vážné nebezpečí

Na úniku nebezpečných plynů v domácnostech v ČR se podílí CO podle statistik Hasičského záchranného sboru ČR téměř jednou třetinou, na jeho otravu zemřou ročně v ČR desítky osob. „Otrava oxidem uhelnatým je významným zdravotním, sociálním a ekonomickým problémem v mnoha vyspělých zemích světa a zaujímá první místo mezi náhodnými otravami v Evropě i Severní Americe,“ říká primář Michal Hájek z Centra hyperbarické medicíny Městské nemocnice Ostrava. Na rozdíl od zemního plynu, který je odorizován a tudíž je jeho zápach cítit, a primárně není ani toxický, oxid uhelnatý (CO) je bezbarvý, nedráždivý a neviditelný plyn bez zápachu, ale pro lidský organismus silně jedovatý. Vzniká právě nedokonalým spalováním užitkových plynů. CO je bohužel velmi zákeřný plyn, ze začátku nejsou příznaky otravy vůbec patrné. Člověk je jen unavený, malátný, může mu zčervenat obličej nebo bolet hlava, což si může právě někdo např. v extrémním horku nesprávně vyhodnotit a přičítat vysokým teplotám. Typické je „třešňové“ zbarvení kůže a sliznic. Příznaky otravy jsou těžko rozpoznatelné i pro profesionály a dají se snadno zaměnit také např. s chřipkou nebo obyčejnou únavou. Teprve při delším působení se stává člověk dezorientovaný a může ztratit vědomí. Bohužel vyšší koncentrace CO vedou ke smrti již po několika vdechnutích.

Prevence před otravou CO není složitá ani nákladná

Zvyšování počtu postižených osob je způsobeno nárůstem spotřebičů, které oxid uhelnatý produkují, a z 90 procent zanedbáváním pravidelného servisu ohřívačů vody, plynových kotlů a jiných topidel, servisu spalinových cest atd. v předepsaných termínech. „Otravy oxidem

uhelnatým bohužel přibývají v celé Evropě. Chceme proto upozornit, aby lidé nezanedbávali pravidelný servis plynových spotřebičů a spalinových cest a vyhnuli se i neobdobným opravám zařízení," říká Jan Valenta, předseda Rady Českého plynárenského svazu (ČPS). Některé moderní plynové spotřebiče mají již zabudovaná čidla, která v případě, že by se toxické zplodiny vracely zpět do místnosti, plynové spotřebiče automaticky vyřadí z provozu. Pokud se tedy nyní rozhodujete o nákupu nového plynového spotřebiče, ověřte si, zda již takové čidlo spotřebič má. „I když nebezpečí otravy oxidem uhelnatým při správném provozu a servisu plynových spotřebičů a spalinových cest je minimální, v každém případě doporučujeme zakoupení detektoru úniku plynu CO. Stojí kolem 500 korun a hlasitě vás ihned na případný únik CO a nebezpečí otravy upozorní. Za záchranu života tato investice rozhodně stojí," dodává Jan Ruml, výkonný ředitel ČPS. U detektorů CO je ještě nutné nezapomenout kontrolovat baterie a jeho funkčnost.

Očekává se horké léto, právě nyní je důležitý servis

Evropské meteorologické portály shodně předběžně informují o letošním nadprůměrně teplém létě. Podle meteorologů by měl být letos další extrémně teplý rok a čeká nás podle předpovědi další tropické léto. Podle rakouského Zentralanstalt für Meteorologie und Geodynamik by měly být od června tři měsíce ve střední Evropě teplotně nadprůměrné. Zplodiny z plynových spotřebičů při extrémních teplotách tak mohou být chladnější než přehřátý vzduch zvenku a mohou se vracet zpět do místnosti, doporučuje se tedy rozhodně nepodcenit servis spotřebičů před létem. V topné sezóně a v horkém létě stoupá riziko až desetinásobně. „V horkých dnech by měly domácnosti, které používají jakékoliv plynové spotřebiče, více větrat a mít se maximálně na pozoru. Pokud ohříváte vodu plynovým kotlem nebo máte plynový průtokový ohřivač vody, doporučujeme ve vedrech ani nezavírat dveře do koupelny, může docházet ke snížení tahu z komína, nebo nechávat pootevřené okno, jakýkoliv větrací otvor, šachtu nebo světlík," říká Jan Ruml, výkonný ředitel ČPS. Může to být samozřejmě způsobeno neprůchodností komínů (ptačí hnízda aj.) nebo zanesením výměníku spotřebiče, způsobené zanedbáním jeho servisu aj. „Bývá zvykem si objednat servis plynového kotle před topnou sezónou, ale málokdo věnuje pozornost servisním kontrolám plynových spotřebičů před horkým létem. Přitom právě v létě nebývají servisní technici tak vytížení," dodává Jan Ruml z ČPS. Otravy CO mohou ohrozit ve větší míře i obyvatele domácností, která mají plastová okna a zateplené stěny. Městské tepelné ostrovy, jakými jsou u nás například Praha, Brno, Olomouc, Plzeň a Hradec Králové, mají vždy vyšší teploty, než vyplývá z výstupů klimatických modelů. To umocňuje zvýšení teplot, nezřídka se těmto tepelným ostrovům i vyhýbají srážky, tudíž je zde výrazně větší pravděpodobnost tohoto nebezpečí.

Základní pravidla

1. nepodceňujete pravidelný servis spotřebičů (v termínech dle návodu výrobců)
2. servis spotřebičů vždy svěřujte pouze oprávněným osobám
3. dbejte na dostatečný přívod vzduchu ke spotřebičům nebo topidlům
4. pořídte si kvalitní detektor na únik CO
5. pokud zazní alarm detektoru, urychleně opusťte obytné prostory
6. při podezření na otravu (bolesti hlavy, závratě, nevolnost) okamžitě vyhledejte odbornou lékařskou pomoc
7. pravidelně kontroluje a měňte baterie detektorů na únik CO
8. nevytápějte dům nebo byt plynovou troubou
9. pozor na spotřebiče, které mají přívod vzduchu z místnosti a odvod spalin do komína, a to zejména v kombinaci s používáním digestoře a plastových oken

Co vás může upozornit na nestandardní stav spotřebičů

- žlutý plamen v důsledku nedokonalého spalování
- stopy znečištění v důsledku úniku spalin
- orosení studených ploch (zrcadel) krátce po zapnutí spotřebiče
- patrný kyselý zápach a vlhkost